

Kázání 13.2.2022

Církev bratrská Praha Vinohrady

Tomáš Uher, Dis. et. DiS.

Mat 7:12

“Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy jednejte s nimi; v tom je celý Zákon, i Proroci.”

Náš život je obklopen pravidly. Písně, které jsme zpívali, byly napsány podle pravidel českého pravopisu. Vy, kteří jste přijeli autem, jste pravděpodobně po cestě ctili pravidla silničního provozu. Obsahuje mimo jiné také pravidlo pravé ruky. Ještě je nám stále povědomé pravidlo 3R. Ruce, roušky, rozestupy.

Text, který jsme četli je lidově označován jako Zlaté pravidlo. The Golden Rule. Die Goldene Regel. Je to pravidlo, které trůní nad všemi pravidly.

Je to krátká, ale úderná věta. Vyčnívá z Ježíšova proslovu, jehož je součástí, tzv. Kázání na hoře. Předchází ji řeč o tom, jak si nedělat starosti. O tom jsme si povídali minulou neděli. A následuje ho proslov o tom, jak žít s perspektivou věčnosti. Na to se podíváme příště. A uprostřed najednou jak blesk z čistého nebe zazní.

Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy jednejte s nimi; v tom je celý Zákon, i Proroci.

Proč najednou toto pravidlo? Proč ho Ježíš představuje právě tady? K čemu je dobré? Asi víme, co by se stalo, kdybychom neměli pravidla silničního provozu nebo pravidla českého pravopisu. Co by se stalo, kdybychom neměli Zlaté pravidlo?

Jak tak lidé seděli na tom paloučku na kopci a poslouchali Ježíše, možná někteří právě zbystřili a vzpoměli si: “No počkej, něco podobného jsem slyšel na přednášce jiného rabína. No, jak se jmenoval, ten... ten..., nooo Rabi Hillel. Ten přeci řekl: “Nečiň nikomu, co sám nesnášíš. V tom je celý zákon, všechno ostatní je jenom komentář.” To je přesně, co Rabín Hillel o 20 let skutečně dříve řekl. Rabín Hillel byl vůbec vzdělaný a učený muž, znalec zákona a zakladatel přední farizejské školy. Ale to je přesně, proč si tohle kázání na hoře přišly poslechnout davy. Protože, jak píše Marek, Ježíšovo nové učení bylo plné moci.

Ve Zlatém pravidlu je moc.

Nejde jen o to nedělat druhému, co nesnáším. To je dobrý začátek a jistě to také potřebujeme slyšet. Zavání to ale určitou lhostejností a pasivitou. Ježíš jde dál:

Jak chcete, aby druzí jednali s vámi, VY ve všem JEDNEJTE s nimi. Není to lhostejná pasivita, ale ohleduplná aktivita. A v tomto pravidle je obrovská moc. A pro její uvolnění jsou splněny všechny předpoklady:

Zaprvé: my sami sebe známe. Víme, jaké to je být sám sebou a jak chutná život. Víme, jak se cítíme unavení po práci. Víme, jak nás zahřeje zájem druhých lidí. Známe jak chutná vyčerpání, jak potěší vlídné slovo, jak potěší nečekaný dárek, jakou úlevou je nabídnutá pomoc v nesnázích.

Zadruhé: my sami sebe milujeme. To je naprosto správná věc a je to ukotveno v jednom ze dvou pilířů největšího přikázání: miluj svého bližního jako sám sebe. Hlavním předpokladem lásky k druhému člověku je láska sama k sobě. Mít sám sebe rád, starat se o své tělo, o svůj duševní rozvoj, o odpočinek mysli, to všechno je vyjádřením lásky k sobě samým.

Zatřetí: máme dobrou představivost. Nejen že jsme ochutnali život, ale dobře si pamatujeme a umíme si představit, jak se druhý může cítit. Jsme vnitřně vybaveni na to, abychom pochopili, co druhý člověk prožívá.

Když jsou v nás naplněny tyto předpoklady, v čem je problem? Mělo by to jít přeci samo. Proč to pravidlo vůbec potřebujeme mít napsané?

Protože to nejde automaticky.

Představte si, že by byly u silnice značky s nápisem, pozor, jezděte vpravo. Řekli byste si, že to tam musel dát nějaký vtipálek, to přeci ví každý. To je přeci automatický.

Když ale při cestě z Anglie vyjedete autem z trajektu na břeh Francie, to je přesně značka, kterou ještě několik kilometrů u silnice uvidíte. **Pozor, jezděte vpravo.** (Keep Right) Britský řidič automaticky chce jet vlevo. A potřebuje vyvinout úsilí, aby zůstal vpravo. Jinak bude zle.

Vy i já potřebujeme Zlaté pravidlo stále před očima, protože automaticky tíhneme k pravidlům jiné země. Bible učí, že srdce každého z nás automaticky tíhne ke zlu. Ježíš říká, že z lidského srdce vycházejí zlé myšlenky, chamtivost, zlovolnost, lest, závistivý pohled, nadutost, smilství, loupeže a vraždy. To jsou pravidla světa, kde jsme se narodili. A jsou hluboko v našem srdci.

Ale pokud jsme tu jako křesťané, tak jsme vstoupili do království, kde platí jiná pravidla. Potřebujeme si stále a znovu připomínat Zlaté pravidlo. Protože automaticky tíhneme k pravidlům země, kde jsme se narodili.

A tak často chápeme Zlaté pravidlo špatně. Ve snaze ho naplnit připraví muž manželce večer s Gambriusem u hokeje. Žena mu se záměrem ho potěšit koupí pánskou kabelku přes rameno. Hodně drahou. Jednou naše šestiletá dcera při nákupu v Albertu trvala na tom, aby si maminka udělala radost a koupila si bombóny. (podotýkám, že si maminka obvykle nedělá radost bombónama).

Naše představivost se musí upnout k tomu, jaký je ten druhý. Ne jaký jsem já. Někdo přijímá lásku skrze dárky, někdo více skrze slova, někdo skrze fyzický dotek, někdo skrze službu.

Obvykle máme tendenci prokazovat lásku stejným způsobem, jako jí přijímáme, ale to nemusí být zrovna způsob, jakým lásku přijímá ten druhý. Netýká se to jen manželských párů, ikdyž tam je to nejrychleji poznat, ale ve všech mezilidských vztazích. Hezky o tom pojednává kniha pět jazyků lásky, která pomáhá se zorientovat v celé škále rozdílných způsobů, jakými přijímáme lásku.

A protože je tu celé spektrum způsobů, jak druhý přijímá lásku, potřebujeme **studovat lidi**. Nemám na mysli takové to zběžné skenování, jako když přejedeme očima hlavní titulky a fotky na našem oblíbeném zpravodajském servru. To není studium.

Studium, které mám na mysli jde hlouběji. Studujme, jak fungují, abychom byli v jejich životech užiteční. Abychom jim uměli dobře sloužit. Buďme vnímaví k jejich životní situaci, abychom jim dovedli přinést radost. Studujme lidi kvůli Zlatému pravidlu.

Studujme sousedy, studujme spolužáky, muži, studujte své manželky. Ženy jsou obvykle lepší studnetky. Ale pro všechny z nás platí: studujme lidi. Kvůli Zlatému pravidlu.

Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi vy ve všem jednejte s nimi.

Zlaté pravidlo vůbec není jednoduché. Vlastně je to hodně těžké. Je jednodušší se tento biblický verš naučit nazpaměť než ho dodržovat. Je jednodušší připravit kázání o Zlatém pravidlu, než ho naplňovat.

Je jednodušší si přečíst celou bibli – Mojžíšův zákon, proroky, než dodržovat Zlaté pravidlo. A asi také slyšíte taky ten Ježíšův komentář? **Vždyť o tom ten zákon a proroci celé jsou!**

O čem to bylo? Ptáme se, když někdo přijde z kina. A odpověď často bývá:
Kolik máš času?

Když jste se Ježíše zeptali, o čem je zákon a proroci, tak vám dal pokaždé trochu jinou odpověď podle toho s kým mluvil a v jaké situaci.

Když mluví k davům při kázání na hoře, tak zákon a proroci jsou o Zlatém pravidlu.

Když se ho ale farizeové, tj. Znalci zákona, zeptají na největší přikázání, odpovídá:
“Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí. To je největší a první přikázání. Druhé je mu podobné: “Miluj svého bližního jako sám sebe.” Na těch dvou přikázáních spočívá **celý Zákon a Proroci.**” (Mt 22:37-40)

Z toho vychází, že největší přikázání je Zlaté pravidlo. Zlaté pravidlo je největší přikázání.

Pak je tady ještě třetí Ježíšova verze o zákoně a prorocích. Kolik máte času?

To se jednou Ježíš přidal ke dvěma turistům, kteří šli krajinou po modré značce z Jeruzaléma do Emaus a povídali si o tom, co se stalo předevčirem.

“A co se stalo předevčirem?” zeptal se Ježíš, aniž by ho poznali.

“Haha. Ty jsi asi jediný, kdo nic neví. Ukřižovali Ježíše Nazaretského. A my doufali, že je to zaslíbený král a vysvoboditel.”

Potom začal Ježíš od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma."

Třetí verze Ježíšova odpovědi o čem je zákon a proroci je, **že to je on sám!**

Ježíš Kristus je naplněním zlatého pravidla. On je naplněním největšího přikázání.

Tady je skvělá zpráva pro tebe a pro mě ohledně zlatého pravidla. Za jeho nesplnění nás nečekají sankce, pokuty, správní řízení. Pokud jsme vstoupili do Jeho království, čeká nás ohromná pomoc. Protože Ježíš Kristus je naším vykupitelem. Naplňování Zlatého pravidla není hořká povinnost. Je to radost. Protože žijeme v zemi, kde sám král se za nás obětoval. Zákon ukazuje na to jak je dobrý Bůh a jeho království. Proroci posílají obsílku o přestupcích a varování o správním řízení. A taky je v té obsílce napsáno: pokuta BUDE zaplácena. Ježíš Kristus tu pokutu zaplatil. Z lásky k nám.

Samotná láska sedí na trůnu tohoto království.

I tak je to těžké. Stále tíhneme k jízdě po levé straně. A tady přicházejí na řadu **podpůrné bezpečnostní prvky.**

Abyste po příjezdu z Anglie nevjeli na levou stranu, jsou na přilehlých komunikacích důsledně vyznačeny jízdní pruhy. Ten druhý bezpečnostní prvek máte v moderním autě přímo u sebe. V momentě, kdy bez blinkru přejedete do jiného pruhu, dostanete akustické upozornění.

V Ježíšově proslovu jsou před a po Zlatém pravidlu dva podpůrné prvky.

Těsně před tím řekl, že Bůh se o nás stará stejně dobře, jako my se staráme s péčí o své děti. “Jestliže vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše váš nebeský Otec dá těm, kdo ho prosí.” (Mt 7:11)

Při snaze naplňovat zlaté pravidlo bojujeme se vzpurným instinktem se zabezpečit, zajistit svoje dobro, myslet na zadní kolečka. Tenhle podpůrný prvek nám pomáhá se s těmito potřebami upnout k milujícímu nebeskému Otci, který nám dává dobré dary. Nezůstaneme skrátka. To je jeden podpůrný prvek.

Druhý podpůrný prvek je hned za zlatým pravidlem:

“Vejděte těsnou branou; prostorná je brána a široká cesta, která vede do záhuby; a mnoho je těch, kteří tudy vcházejí. Těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu a málokdo ji nalézá.” (Mt 7:13-14)

Podrobněji se na tento výrok podíváme příště, ale teď se jen všimněme, že je to druhý podpůrný prvek. Ježíš tím říká: nebude to lehký, ale vede to k životu.

Možná jseš tu někdo, nebo posloucháš ze záznamu, a říkáš si, já jsem ještě nepřekročil na druhý břeh. Já jsem ještě v zemi, kde se jezdí vlevo. Platí Zlaté pravidlo pro mě?

Jak říkají kontinentální evropané svým anglickým přátelům. **The right side is the right side.** Pravá strana je ta správná.

Nech se pozvat do království, kde se rozdává radost z radosti druhých. Země, kde vládne král, který se za tebe obětoval. Je to království s perspektivou věčnosti. Je to království, kde je jedno takové skvělé pravidlo. "Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, vy ve všem jednete s nimi." Je tu větší radost v srdci, než z olympijského zlata.